

Beleid rondom (on)gewenst gedrag

1. Inleiding

“Neem de ruimte, laat je zien”

In de missie van onze school staat dat wij vanuit onze christelijke inspiratie kinderen willen uitdagen om zich veelzijdig en optimaal te ontwikkelen. Door wie we zijn en wat we doen, accepteren wij elkaar en hebben we respect voor de wereld om ons heen. We willen graag dat de kinderen de wereld met nieuwsgierigheid en vertrouwen tegemoet treden, zodat ze zich zelfbewust en zelfverantwoordelijk voelen voor de dingen die ze doen.

In onze visie staan 5 pijlers centraal. Dit zijn: Leren Leren, Coöperatief leren, Reflectie, Talentontwikkeling en Inbreng van leerlingen.

Om deze woorden inhoud te kunnen is een veilige leef- en leeromgeving voor alle kinderen essentieel. Positief gedrag in de school benoemen en stimuleren we. Een rechtvaardige omgang met elkaar en een rijk speelgedrag bevorderen we door schoolbreed de principes van Groeps Dynamisch Onderwijs in te zetten.

Om het sociaal-emotioneel functioneren in kaart te brengen gebruiken wij leerlingvolgsysteem “Parnassys leerlijnen” bij groep 1 en 2 en “ZIEN” bij groep 3 tot en met 8. Centraal bij “Parnassys leerlijnen” staat het observeren van kinderen bij activiteiten en in situaties die voor hen betekenisvol zijn. Het sociaal-emotionele aspect speelt daarbij een grote rol. “ZIEN” is een programma dat de voorwaarden om tot leren te komen en het sociaal functioneren van kinderen van groep 3 t/m 8 in kaart brengt. Wanneer daar aanleiding toe is, geven beide programma’s indicaties voor hulp.

Naast een goede signalering vinden wij het preventief handelen en het benoemen van positief gedrag erg belangrijk. Dit is verwoord in dit “beleid rondom gewenst gedrag”.

Mocht er ondanks onze positieve benadering toch sprake zijn van ongewenst gedrag, dan is in dit beleidsplan beschreven wat de stappen zijn die wij zullen ondernemen.

Amersfoort, november 2019

2. Positief gedrag in de school

Wat doen wij als school

Kinderen leren optimaal in een omgeving waarin ze zich veilig en geaccepteerd voelen. De school moet zo'n omgeving zijn. Onder "school" verstaan wij alle medewerkers van de Vuurvogel. Het is niet alleen een leeromgeving maar ook een leefomgeving. Een basisbehoefte van een kind is dat hij/zij zich veilig voelt. Het is tegelijkertijd een voorwaarde voor de ontwikkeling. In dit geheel heeft de school een cruciale rol.

Hoe krijgt het vorm binnen onze school?

De school hanteert de principes van GroepsDynamisch Onderwijs, voor wat betreft de Sociaal Sterke Groep. De instrumenten die hierbij ingezet worden zijn:

Het correcte ruziegesprek

Het correcte ruziegesprek vindt altijd op dezelfde manier plaats. We leren kinderen met elkaar te praten over een ruzie. De kinderen voeren dit uit en de leerkracht ondersteunt. Ze staan altijd in een zogenaamd praatdriehoek. De melder start het gesprek door het maken van oogcontact, het noemen van de voornaam en het stellen van een waarom-vraag. Kinderen bevragen elkaar over het incident wat heeft plaatsgevonden met als uiteindelijk doel dat ze elkaar begrijpen en weer (samen) door kunnen gaan.

Inzet van het plein-logboekje

Dit is een hulpmiddel om patronen bij ruzies op te sporen. Elke ruzie tijdens het buitenspelen wordt daarin vermeld. De conflictbegeleider bekijkt regelmatig of hier patronen te ontdekken zijn.

Conflictbegeleider

De conflictbegeleider is een teamlid. De conflictbegeleider helpt geen ruzies op te lossen maar spoort ruziekettingen op. Bij signaal van een ruzieketting gaat de conflictbegeleider in gesprek met het kind en samen maken ze een plan om de ruzieketting te doorbreken.

Sociokring en verbeterbord

We vinden het heel belangrijk dat alle kinderen een bijdrage leveren aan het verbeteren van de omgang met elkaar. In de sociokring worden de door de kinderen aangedragen verbeterpunten met elkaar besproken. Het verbeterpunt wordt democratisch gekozen en daarna op het verbeterbord geschreven. Iedereen heeft een bijdrage aan de sociokring. De kring wordt afgesloten met een yell; dit om het groepsgevoel te versterken.

Sociobord

Na een pauze hangen de kinderen hun magneetjes op het sociobord. De leerkracht kan direct zien in welke groepjes er samen gespeeld is. De leerkracht gaat met de groep in gesprek over het patroon op het sociobord.

OK-thermometer; individueel en groep

Dagelijks wordt de OK groepsthermometer ingevuld en besproken waarom kinderen dit cijfer aan de dag geven.

Een keer per maand wordt de individuele OK thermometer afgenomen. Dit gaat over het welbevinden van het individuele kind. Bij lage scores volgt er een gesprek met de leerkracht.

Regels in de school

We zijn met elkaar verantwoordelijk voor een veilige schoolomgeving. Om duidelijkheid te scheppen voor alle gebruikers binnen de school hebben we afspraken/regels gemaakt voor verschillende ruimtes (gangen, trappenhuis, toilet etc.) Hier dient een ieder zich aan te houden.

Hoe is de communicatie met ouders?

Tijdens de informatie avond bij de start van het schooljaar wordt GroepsDynamisch onderwijs toegelicht. Ook wordt de escalatieladder besproken.

In de nieuwsbrief worden de ouders ieder jaar op de hoogte gehouden van de afspraken rondom GroepsDynamisch onderwijs.

Op de website kunnen ouders de informatie nalezen.

Hoe is de communicatie met leerlingen?

Ieder leerjaar worden de afspraken met de kinderen besproken tijdens de Gouden Weken. Zo nodig worden ze herhaald.

Indien een leerling zich niet aan de regels/afspraken houdt van de ruimtes wijzen we de kinderen hierop.

Borging

- Klassenbezoeken
- 3 keer per jaar op de bouwvergadering terug laten komen

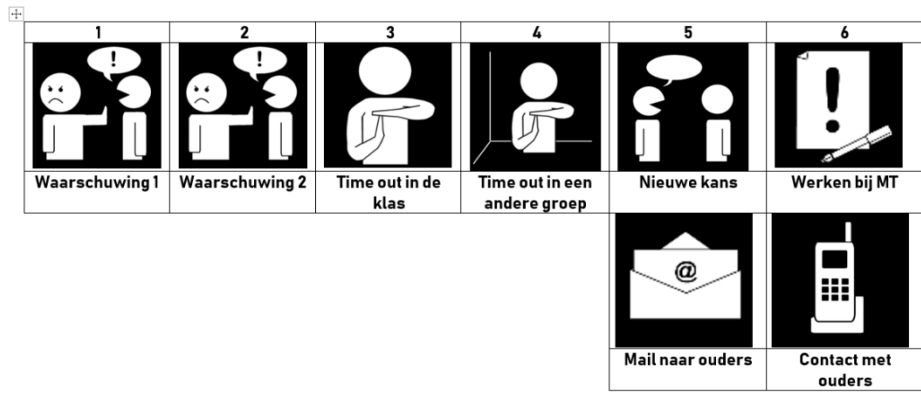
3. Stappenplan bij ongewenst gedrag

Wat doen wij als school?

Helaas kan het zijn dat alle bovenstaande interventies onvoldoende effect hebben. Daarom hebben we de onderstaande escalatieladder opgesteld.

De escalatieladder

In iedere klas hangt dit schema:

De stappen van de ladder:

Stap 1: Een leerling krijgt een waarschuwing. Zijn/haar naam komt onder het eerste vakje.

Stap 2: Bij de volgende waarschuwing schuift zijn/haar naam door naar het tweede vakje.

Stap 3: Bij de volgende overtreding krijgt de leerling een time-out in zijn/haar eigen klaslokaal. Duur van deze time-out is 10/15 minuten.

Stap 4: Bij de volgende overtreding krijgt de leerling een time-out in de parallelgroep. Duur van deze time-out is 15/20 minuten.

Stap 5: De leerling komt terug in de klas en bespreekt het gedrag met de leerkracht. De leerling krijgt een nieuwe kans. De ouders van de leerling krijgen een mail met daarin het bericht dat hun kind een time-out heeft gehad. Dit is een standaard mail. Zie hieronder.

In Parnassys wordt er een aantekening gemaakt bij de leerling.

Stap 6: Mocht de leerling wederom ongewenst gedrag vertonen dan werkt hij/zij de rest van de dag bij één van de MT-leden. Na schooltijd neemt de leerkracht contact op met de ouders. In Parnassys wordt er een aantekening gemaakt bij de leerling.

Mail naar ouders bij time-out buiten de klas:

Beste ouder(s) /verzorger(s) van.....

Graag stel ik u op de hoogte van het volgende. Uw zoon/ dochter vertoonde vandaag meerdere malen ongewenst gedrag. Op basis van de genomen stappen in de escalatieladder is besloten hem / haar een time out te geven in een andere klas.

Bij terugkomst in de klas is er een gesprek gevoerd met de leerkracht. Tijdens dit gesprek is het gedrag besproken en zijn er afspraken gemaakt. Dankzij deze interventie is de rest van de dag goed verlopen.

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hartelijke groet,

Terugkerend ongewenst gedrag

Als een leerling 1 keer bij een MT-lid heeft moeten werken, dan volgt er een gesprek met de ouders, leerling, leerkracht.

Bij herhaling volgt er een gesprek met ouders, leerling, leerkracht en bouwcoördinator.

Mocht de leerling ongewenst gedrag blijven vertonen dan wordt de leerling intern geschorst. Dit betekent dat hij/zij de volgende dag niet in de klas mag komen. De leerling werkt deze dag bij een MT-lid. In Parnassys wordt er een aantekening gemaakt bij de leerling.

De laatste stap in onze ladder is schorsen.

Het schorsingsbeleid van de Stichting treedt dan in werking.

Het bevoegd gezag beslist over de schorsing en verwijdering van leerlingen. Redenen om een kind te schorsen kunnen zijn dat het gedrag van het betreffende kind de eigen ontwikkeling en/of het gevoel van veiligheid en welbevinden van andere kinderen ernstig in de weg staan. Bij een schorsing wordt de leerplichtambtenaar geïnformeerd. Schorsing betreft één of meerdere dagen met een maximum van een week. Wanneer de schorsing langer dan één dag duurt, dan wordt bovendien de onderwijsinspectie in kennis gesteld. Omdat een leerplichtig kind niet van onderwijs uitgesloten kan worden, zal het kind tijdens de periode van schorsing vanuit de school opdrachten meekrijgen om thuis aan te werken. Wanneer er sprake is van schorsing om ernstige redenen, of in het geval van herhaling, kan het bevoegd gezag bovendien besluiten een kind van school te verwijderen. Voordat het bevoegd gezag hiertoe besluit, worden eerst de betrokken leerkracht en de betreffende ouders gehoord. Het bevoegd gezag is in het geval van verwijdering verplicht om een andere school te vinden voor de betreffende leerling. Tegen een beslissing van het bevoegd gezag om hun kind te verwijderen, kunnen ouders bezwaar aantekenen.

Bij extreem verbaal of fysiek gedrag/geweld kan een leerkracht zelf besluiten om enkele stappen uit de escalatieladder over te slaan. Wij vertrouwen hierbij op de professioneel handelen van de leerkracht. Dit alles in het belang van een veilige school.

Hoe is de communicatie naar ouders en leerlingen

Dit stappenplan wordt een keer per jaar naar de ouders gestuurd als bijlage bij de Vogelvlucht. Het stappenplan is tevens terug te vinden op de website.

Borging

Het stappenplan wordt bij de start van het school en na de kerstvakantie besproken in de klas. Tevens komt dit punt dan ook op bouwvergadering.

4. De Vuurvogelkaart

De Vuurvogelkaart is een preventieve maatregel voor sommige leerlingen. Het doel is om ongewenst gedrag bij de leerling te verminderen door deze tijdelijk op een andere plek te laten werken. De Vuurvogelkaart is niet bedoeld als strafmaatregel, maar als preventieve maatregel.

Wie komt er voor de kaart in aanmerking

De kaart is niet bedoeld voor alle leerlingen. De Intern Begeleider bepaalt samen met de groepsleerkracht(en) wie er voor de kaart in aanmerking komt.

Hoe kan de kaart ingezet worden

De leerling en leerkracht kunnen de kaart beiden inzetten op het moment dat zij denken dat het nodig is. In overleg met de leerling wordt bepaald waar hij/zij dan in alle rust verder kan werken. Na 10 minuten gaat de leerling weer terug naar het lokaal. Een leerling mag de kaart 2 keer per dag inzetten. Een leerkracht bepaalt zelf wanneer hij/zij de kaart inzet.

5. Social Media

Wat doen wij als school?

Door het opstellen van een protocol proberen wij als school de kinderen het internet veilig te laten gebruiken. We dienen in overleg met alle geledingen (directie, mr, team etc.) te komen tot verantwoorde keuzes, die passen bij de visie, geloofsovertuiging en regelgeving van onze school.

Met welk doel doen wij dit?

- Wij maken duidelijke afspraken over digitaal pesten en online communiceren.
- Door het opstellen van een internetprotocol proberen wij als school de risico's te bespreken en leerlingen te beschermen.

Hoe krijgt het vorm in de school?

Door het geven van voorlichting in de bovenbouw leren we de kinderen op een goede manier omgaan met social media/internet. Dit doen we door middel van het geven van lessen over dit onderwerp. We gebruiken lessen uit de methode 'Vreedzame school' of de week van de mediawijsheid.

De afspraken in de school zijn:

- Ik mag alleen mijn voornaam gebruiken. Ik geef geen persoonlijke gegevens zoals mijn adres, telefoonnummer of emailadres.
- Ik ga meteen naar mijn juf of meester als ik op internet vervelende informatie tegenkom.
- Ik zal nooit toestemming geven om iemand, die ik op internet ben tegengekomen in het echt te ontmoeten.
- Ik zal geen foto's van mijzelf opsturen naar mensen die ik alleen via internet ken, behalve als mij juf of meester hier toestemming voor geeft.
- Ik ga niet reageren op gemene of vervelende berichten. Ik waarschuw mijn juf of meester als ik dit lees.
- Als ik aan het chatten of e-mailen ben, zal ik mij netjes gedragen.
- Als ik een bericht ontvang van iemand die ik niet ken meld ik dit aan de juf of meester.
- Zonder toestemming mogen de leerlingen geen gebruik maken van social media, email, online games en Youtube.

Communicatie naar ouders en leerlingen

Het internetprotocol:

- In de schoolgids en op de website zetten.
- Aan de orde brengen in de klassen, minimaal 1x per jaar.
- Door middel van een lessenserie terug laten komen, dit kan door de lessen van de Vreedzame school of bijv. de week van de mediawijsheid.

6.Externe contacten

Rol orthopedagoog

De Orthopedagoog kan een ondersteunende rol vervullen op meerdere vlakken.

Leerling: Het is mogelijk dat zij gesprekken voert met een leerling over het gedrag. In het gesprek wordt meestal duidelijk waar het vandaan komt. Samen met de orthopedagoog kan er dan een kindplan opgesteld worden om het gedrag de positieve kant op te sturen.

Leerkracht: De orthopedagoog kan ook de leerkracht ondersteunen in de groep om zo te werken aan een positief groepsgedrag.

Onderzoek: Als er uit de gesprekken naar voren komt dat er meer kennis nodig is over de ondersteuningsbehoefte van een leerling met betrekking tot gedrag kan de orthopedagoog de leerling onderzoeken. Dit altijd na overleg met de ouders. Uit het onderzoek komen dan adviezen waardoor het gedrag beter ondersteunt kan worden.

Rol wijkteam

Het Wijkteam ondersteunt het gezin en kan helpen de weg te wijzen naar hulp. In het Wijkteam werken professionals op het gebied van jeugdzorg, opvoeding van kinderen, gezondheidszorg, welzijn, psychische problemen, ouderenzorg en meer.

Op het gebied van pesten kan het wijkteam ook ondersteuning bieden. Het Wijkteam kijkt mee en stelt vragen. Om overzicht te krijgen en te kijken wat nodig is. Een duwtje in de rug. Het Wijkteam is er voor iedereen.

Na aanmelding bij het Wijkteam door school / ouders neemt een medewerker binnen 5 werkdagen contact met op voor het maken van een afspraak.

Het Wijkteam maakt een afspraak voor een gesprek. Dat gesprek is thuis of op school. In één of meerdere gesprekken wordt er overlegd wat er nodig is aan hulp en ondersteuning. In overleg bepalen ze de oplossingen die passen. Hierbij kunt u denken aan ondersteuning door mensen uit uw omgeving, specialistische zorg, leskisten, verwijzing, etc.

De Wijkteammedewerker maakt een plan van aanpak. In dit plan staat wat nodig is en wat daarvoor moet gebeuren. Er worden afspraken gemaakt over het vervolg. Een van deze afspraken kan zijn een gesprek met school over de situatie.

Onze directe Wijkteammedewerker is
Henri Heijink van Wijkteam Vathorst Hooglanderveen
Email: h.heijink@amersfoort.nl

Rol samenwerkingsverband

Het kan duidelijk worden dat er meer en/of andere zorg nodig is dan de school kan bieden. Er zijn diverse externe contacten waar de school hulp en ondersteuning kan vragen, zo ook het samenwerkingsverband.

Onze school is aangesloten bij het Samenwerkingsverband De Eem. In dit Samenwerkingsverband zijn meerdere scholen van meerdere besturen aangesloten.

Bij het samenwerkingsverband kan een aanvraag door school worden ingediend van een groepsarrangement. Hierin kan de leerkracht ondersteund worden bij de aanpak bij pestgedrag in de groep.

Samen met school en de onderwijsondersteuner wordt er gekeken wat er voor de desbetreffende groep nodig is. Er kan een arrangement aangevraagd worden. Dit arrangement kan bestaan uit het begeleiden van een groepje leerlingen maar ook uit ondersteuning van de leerkracht om het groepsklimaat weer positief te krijgen.

De verwijsindex

Basisscholen zijn wettelijk verplicht aangesloten op de Verwijsindex Risicjongeren (VIR). Dit is een landelijke internetapplicatie waarin een professional een kind of jongere (0 tot 23 jaar) kan registreren als hij/zij redelijkerwijs vermoedt dat de jeugdige een risico loopt in zijn lichamelijke, psychische, sociale of cognitieve ontwikkeling naar volwassenheid. In het geval van pesten kunnen er verschillende situaties ontstaan waarin de ontwikkeling van een kind risico loopt. Dit kan als gepeste maar ook als pester zijn. Als de school redelijkerwijs vermoedt dat een kind risico loopt dan doet de ib-er daarvan een melding in de Verwijsindex.

Het doel van de Verwijsindex is om meerdere hulpverleners rond een risicjongere met elkaar in contact te brengen. Natuurlijk zullen ouders daarvan op de hoogte zijn en waar mogelijk bij betrokken worden. In de Verwijsindex kan door de intern begeleider van de school uitsluitend

geregistreerd worden dát er een melding is gedaan. De aard van de melding en behandeling worden in de Verwijsindex niet bijgehouden. Een signaal in de Verwijsindex omvat daarom alleen:

- identificatiegegevens van de jongere (aan de hand van het burgerservicenummer);
- identificatiegegevens van de meldende instantie;
- datum van de melding;
- contactgegevens van de meldende instantie.

7. Weglopen

Stappenplan weglopen

1. Meld een naaste collega dat je een leerling mist.
2. Stel de directie op de hoogte.
3. De directie gaat naar de leerkracht. De leerkracht vertelt om welke leerling het gaat, wat er is voorgevallen en of er verontrustende uitlatingen zijn gedaan.
4. Directie stelt medewerkers aan om te gaan zoeken
5. Degenen die zoeken nemen altijd een mobiel mee, zodat er contact kan zijn met elkaar.
6. Ouders/verzorgers worden z.s.m. op de hoogte gesteld door de directie.
In dat gesprek wordt:
7. Ouders/verzorgers de situatie uitgelegd
8. Bij ouders aangegeven dat de school niet langer de verantwoordelijkheid kan dragen nu de leerling het gebouw / plein heeft verlaten
9. Met ouders wordt besproken welke stappen genomen kunnen worden en of het nodig is om de politie in te schakelen.

10. Wanneer ouders/verzorgers niet bereikt kunnen worden, spreekt de directie de voicemail in met dringend verzoek tot terugbellen. Er kan besloten worden de politie in te schakelen.
11. Pas als de politie ter plaatse is en het signalement goed besproken is, stoppen de medewerkers met zoeken.

Mocht de leerling gevonden worden tijdens de zoekactie, dan stelt de medewerker de school op de hoogte, zodat deze de anderen kan vertellen waar ze naartoe moeten.

Lukt het niet om de leerling rustig mee te krijgen, dan houdt de medewerker visueel contact totdat de politie / ouders ter plaatse zijn.

Wanneer de leerling weer terug op school is

- Stelt de directie alle betrokkenen op de hoogte.
- Er volgt direct een gesprek met leerling en directie over het voorval. Probeer achter de reden te komen, zodat herhaling voorkomen wordt.
- Daarna een gesprek met leerkracht, ouders en directie over het voorval en de vervolgmaatregelen:
  - Afspraken door school en ouders om de leerling te helpen met zijn / haar gedrag
  - Afspraken maken over weglopen en welke acties er ondernomen worden en dit vastleggen met ouders
  - Na de eerste keer weglopen, volgt een waarschuwing ook moet de leerling de gemiste tijd en het werk inhalen.
  - Bij meerdere keren weglopen krijgen de ouders een brief (of wordt op een andere manier vastgelegd) dat (de directie van) de school (gelet op het wegloupedrag) geen verantwoordelijkheid kan dragen voor de veiligheid van het kind en de ouders aansprakelijk stelt voor het gedrag van het kind in relatie tot het weglopen. Evt. passende sancties treffen.
  - Bij meerdere keren weglopen kan het protocol schorsing en verwijdering ingezet worden.
- Verslag van weglopen en de gesprekken wordt genoteerd in Parnassys.
- Indien er een brief naar ouders verstuurd wordt komt deze ook in Parnassys.
Na deze incidenten goed kijken wat de oorzaak is van het gedrag, de IB-er inschakelen en met ouders een traject uitzetten. Ook SWV inschakelen bij herhaaldelijk weglopen en evt. onderwijsondersteuner.

